

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Egzamin maturalny

Formuła 2023

JĘZYK POLSKI

Poziom rozszerzony

Próbna Matura z Operonem 2025/2026

DATA: 18 listopada 2025 r.

CZAS TRWANIA: 210 minut

ŁĄCZNA LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 35

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 16 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza wpisz swój numer PESEL i kod.
3. W wyznaczonym miejscu zapisz numer tematu wypracowania, który wybierasz do realizacji.
4. Wypracowanie zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronach 2 i 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Lista lektur obowiązkowych (zgodna z podstawą programową z 2024 r.), do których można się odwołać w wypracowaniu

Zakres podstawowy

Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Księgi Hioba, Księgi Koheleta, Księgi Psalmów, Apokalipsy św. Jana
Jan Parandowski, *Mitologia*, cz. I *Grecja*
Homer, *Iliada* (fragmenty)
Sofokles, *Antygona*
Lament świętokrzyski (fragmenty)
Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią (fragmenty)
Pieśń o Rolandzie (fragmenty)
William Szekspir, *Makbet*
Molier, *Skąpiec*
Ignacy Krasicki, wybrana satyra
Adam Mickiewicz, wybrane ballady, w tym *Romantyczność*; *Dziady* cz. III
Bolesław Prus, *Lalka*
Henryk Sienkiewicz, *Potop* (fragmenty)
Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*
Stanisław Wyspiański, *Wesele*
Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (fragmenty)
Stefan Żeromski, *Przedwiośnie*
Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty)
Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*
Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat* (fragmenty)
Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*
Albert Camus, *Dżuma*
George Orwell, *Rok 1984*
Sławomir Mrożek, *Tango*
Marek Nowakowski, *Górą „Edek”* (z tomu *Prawo prerii*)
Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*)
Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bębenkach*)
Ryszard Kapuściński, *Podróże z Herodotem* (fragmenty)

Ponadto z zakresu szkoły podstawowej

Ignacy Krasicki, bajki
Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. II, *Pan Tadeusz* (księgi: I, II, IV, X, XI, XII)
Aleksander Fredro, *Zemsta*
Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Zakres rozszerzony

Homer, *Odyseja* (fragmenty)
Dante Alighieri, *Boska Komedia* (fragmenty)
Jan Kochanowski, *Treny* (jako cykl poetycki)
William Szekspir, *Hamlet*
Juliusz Słowacki, *Kordian*

realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac, *Ojciec Goriot* lub Charles Dickens, *Klub Pickwicka*, lub Mikołaj Gogol, *Martwe dusze*, lub Gustaw Flaubert, *Pani Bovary*)
Franz Kafka, *Proces* (fragmenty)
Michaił Bułhakow, *Mistrz i Małgorzata*
Stanisław Ignacy Witkiewicz, *Szewcy*
Bruno Schulz, wybrane opowiadania z tomu *Sklepy cynamonowe*
Tadeusz Konwicki, *Mała Apokalipsa*
Janusz Głowacki, *Antygona w Nowym Jorku*
Sławomir Mrożek, wybrane opowiadanie
wybrany esej Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Zbigniewa Herberta

Inne lektury obowiązkowe (zgodne z podstawą programową z 2018 r.), do których również można się odwołać w wypracowaniu

Zakres podstawowy

Legenda o św. Aleksym (fragmenty)
Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu (fragmenty)
Gall Anonim, *Kronika polska* (fragmenty)
Jan Kochanowski, *Odprawa posłów greckich*
Piotr Skarga, *Kazania sejmowe* (fragmenty)
Jan Chryzostom Pasek, *Pamiętniki* (fragmenty)
William Szekspir, *Romeo i Julia*
Adam Mickiewicz, *Konrad Wallenrod*
Bolesław Prus, *Z legend dawnego Egiptu*
Eliza Orzeszkowa, *Gloria victis*
Stefan Żeromski, *Rozdzióbią nas kruki, wrony...*
Tadeusz Borowski, *Ludzie, którzy szli*
Józef Mackiewicz, *Droga donikąd* (fragmenty)
Marek Nowakowski, *Raport o stanie wojennym* (wybrane opowiadanie)
Jacek Dukaj, *Katedra* (z tomu *W kraju niewiernych*)
Antoni Libera, *Madame*

Ponadto z zakresu szkoły podstawowej

Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz*

Zakres rozszerzony

Arystoteles, *Poetyka, Retoryka* (fragmenty)
Platon, *Państwo* (fragmenty)
Arystofanes, *Chmury*
Wergiliusz, *Eneida* (fragmenty)
św. Augustyn, *Wyznania* (fragmenty)
św. Tomasz z Akwinu, *Summa teologiczna* (fragmenty)
François Rabelais, *Gargantua i Pantagruel* (fragmenty)
Michel de Montaigne, *Próby* (fragmenty)
Juliusz Słowacki, *Lilla Weneda*
Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska Komedia*
Stanisław Wyspiański, *Noc listopadowa*
Jorge Luis Borges, wybrane opowiadanie

Wybierz **jeden** z poniższych tematów i napisz wypracowanie.

- W pracy **rozważ problem** podany w temacie.
- W rozważaniach **przedstaw argumenty**, odwołując się do **utworów literackich** wskazanych w temacie oraz do wybranego **kontekstu** (np. historycznoliterackiego, literackiego, biograficznego, kulturowego, mitologicznego, biblijnego, religijnego, historycznego, filozoficznego, egzystencjalnego, politycznego, społecznego).
- W wypracowaniu **odwołaj się** zarówno do **problematyki utworów**, jak i do **sposobów przedstawienia danego problemu** w utworze.
- Jednym z utworów literackich musi być **lektura obowiązkowa**. Jeżeli w temacie wskazano tytuł lektury obowiązkowej, to odwołaj się do tej lektury. Jeżeli w temacie nie wskazano tytułu lektury obowiązkowej, to wybierz ją spośród lektur wymienionych na początku arkusza egzaminacyjnego.
- W wypracowaniu przedstaw **swoje zdanie** i je **uzasadnij**.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **400 wyrazów**.

Temat 1.

Rozważ, jak przynależność autora do grupy literackiej czy pokolenia literackiego wpływa na kreację świata przedstawionego i jakie funkcje ta przynależność pełni w tworzeniu znaczeń w utworach literackich.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej – wybranej spośród lektur wymienionych na początku tego arkusza egzaminacyjnego,
- innych utworów literackich,
- wybranego kontekstu.

Temat 2.

Poglądy filozoficzne w kreacji świata przedstawionego w utworze literackim i ich funkcje w tworzeniu znaczeń tego utworu.

W pracy odwołaj się do:

- lektury obowiązkowej – wybranej spośród lektur wymienionych na początku tego arkusza egzaminacyjnego,
- innych utworów literackich,
- wybranego kontekstu.

na temat nr

[illegible]

Wiecej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features approximately 20 evenly spaced, horizontal grey lines across the entire page, providing a guide for letter height and placement. The background is white, and there are no margins, text, or other markings present.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

[illegible]

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie: arkusze.pl

ISBN 978-83-8197-620-6

